

**Комунальний заклад Львівської обласної ради
«Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти»
Кафедра суспільствознавчої освіти**

**Освітня програма підвищення кваліфікації
вчителів правознавства**

**«Реалізація діяльнісного підходу на уроках правознавства
шляхом розв'язування практичних завдань»**

Програма підвищення кваліфікації розглянута і рекомендована
до затвердження на засіданні кафедри суспільствознавчої освіти

(протокол № 11 від 01 вересня 2023 р.)

Завідувачка кафедри

Галина СОХАНЬ

Програма підвищення кваліфікації затверджена науково-методичною радою

(протокол № 10 від 26.10.2023 р.)

Голова науково-методичної ради

Павло ХОБЗЕЙ

I. ЗАГАЛЬНІ ВІДОМОСТІ

Найменування: Освітня програма підвищення кваліфікації учителів правознавства «Реалізація діяльнісного підходу на уроках правознавства шляхом розв'язування практичних завдань».

Розробники: ст. викладачка кафедри суспільствознавчої освіти Васильків І.Д.

Мета: науково-методичний супровід професійного розвитку вчителів правознавства відповідно до державної політики в галузі освіти, удосконалення раніше набутих та/або набуття нових компетентностей учителів закладів загальної середньої освіти, необхідних для організації навчання, виховання та розвитку учнів.

Вид: навчання за програмою підвищення кваліфікації.

Напрямок: розвиток загальних і професійних компетентностей учителів правознавства відповідно до Професійного стандарту за професією «Вчитель закладу загальної середньої освіти», зокрема:

- знання навчального предмета, фахових методик, технологій; розуміння вимог до галузі Громадянська та історична освіта за Державним стандартом базової середньої освіти;
- готовність до професійного зростання для реалізації освітніх завдань і відповідності вимогам часу.

Обсяг: 36 годин.

Форма (форми) підвищення кваліфікації: очна, дистанційна, очно-дистанційна.

Перелік компетентностей, що вдосконалюватимуться/набуватимуться:

- предметно-методична компетентність – здатність моделювати зміст навчання правознавства відповідно до обов'язкових результатів навчання учнів; здатність формувати та розвивати в учнів ключові компетентності та уміння, спільні для всіх компетентностей; здатність добирати і використовувати сучасні та ефективні методики і технології навчання для реалізації діяльнісного підходу;
- інформаційно-цифрова компетентність – здатність здійснювати пошук і критично оцінювати інформацію, оперувати нею в професійній діяльності; ефективно використовувати наявні електронні (цифрові) освітні ресурси;
- психологічна компетентність – здатність формувати мотивацію учнів та організувати їхню пізнавальну діяльність;
- оцінювально-аналітична компетентність – здатність аналізувати результати навчання учнів, забезпечувати процес самооцінювання та взаємооцінювання результатів навчання учнів;
- прогностична компетентність – здатність прогнозувати результати освітнього процесу, планувати освітній процес.

Місце (місця) надання освітньої послуги: Комунальний заклад Львівської обласної ради «Львівський обласний інститут післядипломної педагогічної освіти», заклади освіти Львівської області.

Очікувані результати навчання:

слухач/ка

- знає джерела міжнародного гуманітарного права, основні принципи МГП, категорії осіб, які знаходяться під захистом МГП;
- оцінює проблеми та особливості захисту жертв війни;
- добирає види навчальної діяльності для уроків правознавства, оцінює їх ефективність, розробляє власні критерії оцінювання різних видів навчальної діяльності учнів;
- використовує актуальний педагогічний досвід для реалізації діяльнісного підходу у викладанні правознавства.

Вартість (у разі встановлення): безоплатний характер надання освітньої послуги для слухачів курсів підвищення кваліфікації за регіональним замовленням місцевих органів управління освітою, платна форма навчання згідно кошторису для всіх інших категорій.

Документ, що видається за результатами підвищення кваліфікації: сертифікат

II. ЗМІСТ ПРОГРАМИ

Вступ. Інтеграційно-мотиваційне заняття (практичне, 2 години)

План практичного заняття

Тема 1. Реєстрація слухачів, вхідний контроль. Вхід в систему дистанційного навчання, ознайомлення з навчальним середовищем. Вхідне опитування.

Тема 2. Формування очікувань. Ознайомлення з навчальним планом курсу. Формування очікувань від курсу. Анкетування (онлайн опитування).

Модуль 1.

Аналіз змін в оновленій програмі з правознавства

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин

Тема 1.1. Оновлений зміст правознавчого навчального матеріалу та перелік державних вимог до рівня загальноосвітньої підготовки учнівства за програмою «Основи правознавства» 2022 року (лекція, 2 години).

План лекційного заняття

1.1.1. Характеристика особливостей оновленого змісту програми курсу «Основи правознавства» для 9 класу.

1.1.2. Корисні ресурси для навчання основам правознавства. Навчально-методичні матеріали.

1.1.3. Оновлення в законодавстві, про які потрібно знати вчителю основ правознавства.

Тема 1.2. Діяльнісний підхід в навчанні основам правознавства (лекція, 2 години, практичне, 2 год).

План лекційного заняття

1.2.1. Види діяльності для реалізації освітніх завдань. Діяльнісна позиція учня в освітньому процесі.

1.2.2. Практичне заняття чи практична робота? Співвідношення видів навчальної діяльності.

План практичного заняття

1.2.3. Планування навчальної діяльності для реалізації діяльнісного підходу у вивченні основ правознавства. Переваги діяльнісного підходу. Особливості реалізації діяльнісного підходу.

1.2.4. Критерії відбору видів навчальної діяльності. Визначення їхньої ефективності.

Модуль 2.

Організація практичної діяльності учнів на уроках правознавства

Час за робочою навчальною програмою – 6 годин

Тема 2.1. Практичні вправи для розвитку ключових компетентностей (лекція, 2 години, практичне, 2 години).

План лекційного заняття

2.1.1. Компетентнісний потенціал курсу «Основи правознавства». Уміння і ставлення як складові ключових компетентностей.

2.1.2. Прийоми та вправи на уроках правознавства для реалізації компетентнісного потенціалу галузі суспільствознавчої освіти.

План практичного заняття

2.1.3. Практичні вправи на уроках правознавства. Презентація добрих практик.

Тема 2.2. Розв'язування юридичних ситуацій (практичне, 2 год).

План практичного заняття

2.2.1. Юридичні ситуації, кейси та підходи до їх розв'язання.

2.2.2. *Юридичні ситуації навколо нас. Розпізнати і вирішити.*

2.2.3. *Актуальний педагогічний досвід з укладання та розв'язування юридичних задач.*

Модуль 3.

Міжнародне гуманітарне право: історія і сьогодення

Час за робочою навчальною програмою – 8 годин

Тема 3.1. Закони та звичаї війни. Міжнародне гуманітарне право та «обов'язок захищати» (лекція, 2 години).

План лекційного заняття

3.1.1. *Що таке МГП і чому ми про це говоримо сьогодні. З історії МГП.*

3.1.2. *Як, де і коли діє МГП*

Тема 3.2. Застосування та дотримання норм міжнародного гуманітарного права в Україні в наш час (лекція, 2 год).

План лекційного заняття

3.2.1. *Принципи МГП. Чому ми це (МГП) вивчаємо? Як виражений в нормах МГП «обов'язок захищати»?*

3.2.2. *Заборонені методи та засоби ведення воєнних дій.*

3.2.3. *Як можна на уроках історії чи правознавства, працюючи з програмовим матеріалом, зокрема 5-9 класу, торкатися тематики міжнародного гуманітарного права і сьогодення?*

Тема 3.3. Захист цивільних осіб у період збройного конфлікту. Правила безпечної поведінки в умовах збройного конфлікту (лекція, 2 год., практичне, 2 години).

План лекційного заняття

3.3.1. *Основи міжнародного гуманітарного права. Світова практика: відповідальність за воєнні злочини. Воєнні злочини та злочини проти людяності.*

3.3.2. *Правила ведення війни. Коли цивільні втрачають захист?*

3.3.3. *Переміщення цивільних. Як захистити дітей під час війни?*

План практичного заняття

3.3.4. *Цивільне населення в зоні активної фази збройного конфлікту і під владою супротивника. Формування правил безпечної поведінки цивільного населення.*

3.3.5. *Чому варто знати і виконувати правила війни?*

Рефлексія. Тести. Вихідне опитування (практичне, 2 години).

Круглий стіл. Презентація індивідуальних проєктів: «Добір ефективних видів діяльності для досягнення очікуваних результатів навчання, передбачених навчальною програмою з основ правознавства для 9 класу» (практичне, 6 годин).

Контроль за знаннями слухачів проводиться послідовно й систематично. На практичних заняттях — індивідуальне та фронтальне опитування, виконання самостійної та колективної (практичної) роботи; на лекціях — експрес-контроль, що передбачає постановку конкретних питань з теми.

Оцінювання розглядається як засіб одержання зворотної інформації про результативність підвищення кваліфікації та внесення коректив у методику роботи зі слухачами курсів. Оцінювання вербальне.

III. РОЗПОДІЛ ГОДИН ЗА ВИДАМИ ДІЯЛЬНОСТІ

Назви тем	Кількість годин			
	Усього	Лекції	Практичні	Самостійна робота
Інтеграційно-мотиваційне заняття	2		2	
<i>Тема 1.</i> Реєстрація слухачів. Вхідний контроль.	1		1	
<i>Тема 2.</i> Ознайомлення з програмою курсів. Формування очікувань учасників.	1		1	
Модуль 1. Аналіз змін в оновленій програмі з правознавства	6	4	2	
<i>Тема 1.1.</i> Оновлений зміст правознавчого навчального матеріалу та перелік державних вимог до рівня загальноосвітньої підготовки учнівства за програмою «Основи правознавства», 2022 р. (лекція, 2 год)	2	2		
<i>Тема 1.2.</i> Діяльнісний підхід в навчанні основам правознавства (лекція, 2 години, практичне, 2 год)	4	2	2	
Модуль 2. Діяльнісне навчання історії в 7-9 класах за модельними програмами Нової української школи	6	2	4	
<i>Тема 2.1.</i> Практичні вправи для розвитку ключових компетентностей (лекція, 2 години, практичне, 2 години)	4	2	2	
<i>Тема 2.2.</i> Розв'язування юридичних ситуацій (практичне, 2 год)	4		2	
Модуль 3 Міжнародне гуманітарне право: історія і сьогодення	8	6	2	
<i>Тема 3.1.</i> Закони та звичаї війни. Міжнародне гуманітарне право та «обов'язок захищати» (лекція, 2 години).	2	2		
<i>Тема 3.2.</i> Застосування та дотримання норм міжнародного гуманітарного права в Україні в наш час (лекція, 2 год).	2	2		
<i>Тема 3.3.</i> Захист цивільних осіб у період збройного конфлікту. Правила безпечної поведінки в умовах збройного конфлікту (лекція, 2 год., практичне, 2 год).	4	2	2	
Рефлексія. Тести. Вихідне опитування	2		2	
Круглий стіл. Презентація індивідуальних проєктів.	6		6	
Самостійна робота	6			6
Всього годин:	36	12	18	6